

„Drumul spre cercetare în fizică”*

Nicolae Bud**

În istoria celor mai multe dintre instituțiile prestigioase din învățământul preuniversitar românesc au existat momente care au schimbat într-un mod substanțial și imediat cursul obișnuit al lucrurilor, care au reușit să modifice percepția Cetății despre respectivele unități de învățământ și, în același timp (surprinzător, uneori), au reușit să schimbe până și modul în care oamenii acelor școli sau licee se privesc pe ei înșiși.

Pentru Colegiul Național „Vasile Lucaci” Baia Mare, întâlnirea cu domnul academician Nicolae-Victor Zamfir, vicepreședinte al Academiei Române, finalizată prin conferința susținută de domnia-sa în Sala festivă a colegiului, a constituit un astfel de reper. Este remarcabil până și modul în care a luat naștere ideea acestei conferințe, deoarece, de regulă, este dificil ca o instituție de învățământ preuniversitar să ofere suficiente argumente pentru ca o personalitate de talia domnului academician să fie convinsă să traverseze țara cu scopul unei întâlniri cu profesorii, elevii și invitații școlii. Și totuși, de data aceasta, astrele s-au aliniat.

Mai întâi a fost ideea, apărută într-o zi de octombrie a anului 2022 în urma unei discuții (pe o altă temă) de la Academia Română dintre domnul academician și subsemnatul, din dorința de a promova și susține învățământul maramureșean, continuând astfel șirul unor întâlniri precedente cu personalități academice, printre care amintim: Ioan-Aurel Pop, Alexandru Surdu, Răzvan Theodorescu, Neagu Udrioiu, Adrian Cioroianu, Florin

Zamfirescu, Alex Ștefănescu etc. Din fericire, cursul convorbirii de atunci a converș spre ideea că tinerii au mare nevoie de repere și că ar fi extrem de util ca aceia dintre ei care ar putea fi atrași spre știință să cunoască mai multe despre cercetarea fundamentală și despre oamenii de valoare care o practică. În consecință, domnului academician i s-a propus să facă o vizită în Maramureș și să susțină o conferință la Colegiul Național „Vasile Lucaci” din Baia Mare, colegiu care are o istorie plină de performanțe la olimpiadele naționale de matematică, fizică, chimie și astronomie, tema acestei conferințe urmând să fie stabilită ulterior. Cu o modestie pe care doar oamenii valoroși o au și pe care am avut ocazia să o remarcăm cu toții, pe tot parcursul vizitei domnului academician, invitația a fost acceptată imediat, singura condiție fiind ca școala să fie de acord cu organizarea unei astfel de manifestări.

În acest sens, m-am întâlnit cu conducerea colegiului, reprezentată de doamna Simona Anca Sălăjan, director, doamna Anca Apostol, director adjunct, și bunul meu prieten, profesorul Cristian Heuberger, acceptul școlii pentru organizarea unui simpozion, cu participarea domnului academician, fiind dat imediat. În acest sens, merită remarcat efortul sistematic depus în toată perioada pregătirii manifestării de către conducerea colegiului, pentru ca ziua în care a avut loc conferința să fie o zi remarcabilă din toate punctele de vedere.

*Simpozion desfășurat la Colegiul Național „Vasile Lucaci” Baia Mare, cu participarea acad. Nicolae Victor-Zamfir, vicepreședintele Academiei Române (4–5 mai 2023)

**Doctor în economie și doctor în inginerie, consilier al președintelui Grupului de firme „Astra”, membru asociat al Academiei de Științe Tehnice din România (ASTR), Secția ingineria petrolului, minelor și geonomiei

Tema conferinței, „Cum am devenit cercetător științific în fizică”, propusă de domnul academician Nicolae-Victor Zamfir, este extrem de generoasă și interesează multă lume, inclusiv pe unii elevi ale căror direcții de dezvoltare nu sunt neapărat spre fizică, însă sunt legate de muncă, de etică, de recunoaștere și recunoștință, precum și de șansă.

Întreaga activitate a simpozionului „Drumul spre cercetare în fizică” a fost structurată pe parcursul a două zile, 4 și 5 mai 2023, prima zi fiind alocată unei minisesiuni de comunicări ale elevilor în domeniul fizicii și al matematicii. În timpul acesteia a fost prezentat și un videoclip-manifest, în favoarea cercetării și a cercetătorilor, transmis de un fost elev maramureșean, Ronald Szatmari, astăzi student la Facultatea de Fizică de la Universitatea din Viena. Merită să le mulțumim profesorilor de fizică și matematică din colegiu care au coordonat și supervizat lucrările elevilor.

Cea de-a doua zi a fost un regal, în care conferința domnului academician a încântat auditoriul prin mesajele extrem de importante transmise noii generații (dar nu numai ei), prin elocința, eleganța, claritatea, concizia discursului și nu în ultimul rând prin fermitatea părerilor privind etica în domeniul învățământului.

Colegiul Național „Vasile Lucaciu” a avut astfel privilegiul ca pentru două zile să fie, fără în-doială, centrul învățământului maramureșean, ceea ce a fost de altfel reflectat în toată presa locală. De asemenea, interviul acordat de domnul academician Nicolae-Victor Zamfir postului de televiziune PlusTv a fost extrem de dens, plin de

substanță și a dezvăluit o dragoste nemărginită pentru tânăra generație.

Toată această stare de efervescență intelectuală a fost completată de prezența în Sala festivă a colegiului a tuturor reprezentanților instituțiilor de decizie județene și locale, precum și a unor membri ai mass-media. Astfel, mesaje elegante și cu substanță au fost transmise asistenței de către domnul Doru Alexandru Lazăr, vicepreședinte al Consiliului Județean Maramureș, doamna Vida Noémi Erika, administrator public și reprezentant al Primarului municipiului Baia Mare, domnul prof. Mihai Cosmin Pop, inspectorul școlar general al Inspectoratului Școlar Județean Maramureș și domnul prof. dr. Teodor Ardelean, directorul Bibliotecii Județene „Petre Dulfu”.

Fiind convinși că merită tot efortul, dar este și absolut necesar ca oamenii de valoare să fie de acord să se implice în educația cât mai din timp și cât mai profundă a tinerei generații, aducem mulțumirile noastre pline de recunoștință domnului academician Nicolae-Victor Zamfir și sperăm în posibilitatea realizării în continuare a altor activități de asemenea ținută.

De asemenea, le mulțumim celor care s-au ocupat de organizarea simpozionului: cadrele didactice și conducerea Colegiului Național „Vasile Lucaciu” Baia Mare, cu o trimitere specială spre domnul profesor de matematică Cristian Heuberger, domnului Ronald Szatmari, student la Facultatea de Fizică, Universitatea din Viena, și, nu în ultimul rând, domnului Anton Mihiș, fotograf și graphic designer, absolvent al liceului.